

A MAGYAR VAGON- ÉS GÉPGYÁR KÖRNYEZETÉNEK REHABILITÁCIÓJA

Kóházi Balázs

Településmérnöki mesterképzési (MSc) szak, nappali

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Településépítészeti és Zöldinfrastruktúra Tanszék,

Belső témavezető: (Kotsis István, mesteroktató, MATE)

A diplomamunka Győr egyik meghatározó ipari örökségének, a Magyar Vagon- és Gépgyár területének komplex rehabilitációját vizsgálja. A több mint egy évszázados múltra visszatekintő ipari terület ma üresen áll, tátongó űrként határolja a győri belváros sűrű szövetét. A dolgozat célja, hogy feltérképezze a terület egykori és jelenlegi állapotát, megvizsgálja a rehabilitáció lehetséges irányait, és javaslatot tegyen egy olyan fejlesztési koncepcióra, amely figyelembe veszi a városi környezethez való illeszkedést, a társadalmi és gazdasági fenntarthatóságot, valamint a városlakók valós szükségleteit.

A dolgozat komplex megalapozó vizsgálaton alapul, amely magában foglalja a terület történeti fejlődésének elemzését, a jelenlegi állapot részletes felmérését, valamint a vonatkozó magasabb szintű tervek áttekintését. A vizsgálat kiterjed az épített környezet, az úthálózat, a közlekedési rendszerek, a környezeti terhelés, a társadalmi és gazdasági viszonyok elemzésére. A módszertan SWOT elemzést, probléma- és értéktérképezést alkalmaz, melyekre építve készült el a fejlesztési koncepció és a szabályozási javaslat.

Győr stratégiai helyzete a közép-európai háromszögben és az európai közlekedési hálózatban kiváló fejlesztési potenciált biztosít. A vizsgált terület központi elhelyezkedése, a Mosoni-Duna közelsége és a belvárossal való kapcsolata egyedülálló értéket képvisel. A Vagongyár megszűnése óta azonban a terület teljes mértékben elszakadt a városi keringéstől. A környező főutak és bevásárlóközpontok autócentrikus működése, a gyalogos-kerékpáros és a környezettel való kapcsolatok hiánya jelentik a fő problémákat.

A javaslat új gyalogos-kerékpáros tengelyek kiépítését tartalmazza, miközben tudatosan korlátozza a gépjárműforgalmat. A tervezett beépítés jelentős lakásállományt hoz létre vegyes összetételben, ahol egy épületen belül is különböző társadalmi rétegek élhetnek együtt, elkerülve a szegregációt és Gyárváros további leszakadását.

A lakófunkció mellett kutatás-fejlesztési negyed alakul ki az egyetem és az ipari vállalatok közötti szinergiák kihasználására. A kulturális funkciók központi szerepet kapnak a Szeszgyár épületeinek felhasználásával, új nagyszínház elhelyezésével és a védett épületek közösségi célú újrahasznosításával.

A tervezés a kortárs városfejlesztési koncepciók elveit követi, amely szerint a mindennapi szükségletek rövid időn belül gyalogosan vagy kerékpárral elérhetők. Az emberi léptékű, gyalogosbarát környezet kialakítását nemzetközi példák alapján kidolgozott elvek vezérik, biztosítva, hogy a közterek használata biztonságos, kényelmes és vonzó legyen.

A dolgozat olyan komplex fejlesztési javaslatot dolgoz ki, amely egyszerre épít a hely ipari örökségére és válaszol a huszonegyedik századi városi igényekre. A barnamezős terület rehabilitációja lehetőséget ad Győr számára a Belváros bővítésére, a szuburbanizáció visszaszorítására és egy új, életképes városrész létrehozására. A koncepció nem pusztán funkciókat telepít, hanem valódi városi szövetet teremt, ahol a lakhatás, munka, szabadidő és kultúra harmonikusan keveredik. A területfejlesztés hozzájárul a város hosszú távú fenntartható fejlődéséhez, miközben megőrzi és újraértelmezi a gazdag ipari örökséget, bizonyítva, hogy a múlt értékei és a jövő lehetőségei összeegyeztethetők egy jól megtervezett városi környezetben.